

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000849

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудика Оксана Анатоліївна

2. Oksana A. Rudyka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5484-3607

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 02-12-2022

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 452

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.51.13, 18.41.01.17, 18.41.09.15

Тема дисертації:

1. Французьке флейтове мистецтво кінця XVIII – початку XIX століття в контексті формування системи професійної музичної освіти
2. French Flute Art in the Late 18th – Early 19th Centuries in terms of Forming a System of Professional Music Education

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню історії французького флейтового мистецтва кінця XVIII – початку XIX століття. Означений період виділяється докорінними змінами у суспільно-політичній та економічній системі Франції, котрі були викликані революційними подіями 1789 року і мали вирішальний вплив на розвиток флейтового мистецтва. Велика французька революція стала не тільки початком зламу і повалення абсолютної монархії на шляху до встановлення демократичного державного устрою, але й дала поштовх зародженню нових засадничих принципів формування прогресивної музично-освітньої системи. Центральне місце в професійній підготовці музикантів, і флейтистів зокрема, зайняла Паризька консерваторія, котра визначала стратегію змісту навчання, його художні і дидактичні засади. Формування

флейтових класів консерваторії під орудою її перших професорів – Ф. Дев'єна, А. Юго, Й.Г. Вундерліха – стало одним з ключових етапів у розвитку професійної музичної освіти Франції. Зазначається, що вказана проблематика у пропонованому ракурсі і означених хронологічних рамках залишається недостатньо вивченою вітчизняними і зарубіжними дослідниками. Основними завданнями наукового пошуку стало дослідження початкового етапу формування системи професійної підготовки музикантів в контексті соціально-економічних і політичних перетворень Великої французької революції; розкриття процесу становлення і розвитку класів флейти в Паризькій консерваторії кінця XVIII – початку XIX ст. і визначення внеску Ф. Дев'єна, А. Юго, Й.Г. Вундерліха у розвиток французького флейтового мистецтва; дослідження основних етапів розвитку французької флейтової дидактики XVIII – початку XIX століття та аналіз методичних трактатів, «Шкіл...» і «Методів...» в контексті технологічних і художніх питань виконавського процесу; здійснення аналізу флейтових посібників Ф. Дев'єна, А. Юго-Й.Г. Вундерліха та розкриття композиційних і виконавських особливостей окремих флейтових опусів Ф. Дев'єна та А. Юго. У дисертації проведено глибокий і всебічний аналіз історичних та історіографічних джерел, документальних матеріалів, котрі пов'язані з темою роботи. Також виконано моніторинг сучасних досліджень зазначеної проблематики, який вказує на існування окремих прогалів і неточностей в розкритті історичних етапів становлення французького флейтового мистецтва кінця XVIII – початку XIX ст., що вимагає більш детального їх вивчення. В роботі здійснено цілісний аналіз процесу розвитку французького флейтового мистецтва XVIII – початку XIX ст. Розкрито етапи формування французької флейтової дидактики означеного періоду, основу якої склали посібники Ж. Оттєтера, М. Корретта, А. Мао, Ч. Делюса, А. Вандерхагена, Ф. Дев'єна та А. Юго і Й.Г. Вундерліха, показана поступова еволюція їх форми і змісту. Зазначається, що на початковому етапі основна увага авторів була зосереджена на елементарних питаннях виконавської постановки і аплікатури, доповнених простими вправами для освоєння інструмента аматорами. В більш пізніх виданнях (А. Вандерхаген, Ф. Дев'єн) спостерігаються помітні структурні зміни та розширення змісту теоретично-методичного і художньо-інструктивного матеріалу, розрахованого на кваліфікованих виконавців. Кульмінаційним моментом у розвитку французької флейтової дидактики XVIII- початку XIX століття стало видання «Школи гри на флейті для консерваторії» А. Юго і Й.Г. Вундерліха – першого офіційного підручника Паризької консерваторії, котрий був створений для підготовки професійних виконавців. Вказується, що на шляху формування системи професійної музичної освіти проходить послідовний процес трансформації початкових музичних навчальних закладів, завершенням якого стало створення Паризької консерваторії як єдиного музично-освітнього центру Франції. Доведено, що надання їй державного статусу і бюджетне фінансування разом із впровадженням демократичної форми конкурсного відбору студентів і викладачів гарантували рівноправний доступ талановитій молоді до професійної освіти і забезпечували високий рівень навчання. Виявлено негативні наслідки, спричинені революцією, серед яких виділяється надмірна політизація навчально-виховного процесу в консерваторії, використання її колективу для пропаганди ідеологічних гасел та організації масових вуличних маніфестацій, революційних свят, фестивалів.

2. The dissertation is devoted to the research of the history of French flute art at the end of the 18th – early 19th centuries. This definite period is marked by radical changes in the socio-political and economic system in France, which were caused by the revolutionary events in 1789 and had a decisive influence on the development of flute art. The Great French Revolution was not only the beginning of the ablation and overthrow of the absolute monarchy having contributed to establish a democratic state system, but it also has given impetus to the emergence of new fundamental principles necessary to form a progressive music education system. The central place in the professional training of musicians, and flutists in particular, was occupied by the Paris Conservatory, which has determined the content strategy of education, its artistic and didactic principles. Formation of flute classes at the Conservatory under the leadership of its first professors F. Devienne, A. Hugot and J.G. Wunderlich was a significant phase in the development of professional music education in France. It is noted that this issue in the proposed perspective and the specified chronological framework remains insufficiently studied by national and foreign researchers. The main tasks of scientific research were to determine the main periods in the development of French flute didactics in the late 18th – early 19th centuries and to analyze methodical treatises, “Schools...” and

“Methods...” in the context of technological and artistic issues concerning the performing process. The study focuses on the role of socio-economic and political factors generated by the French Revolution, which have influenced the formation of the system that was to become the foundation for the professional training of music performers. The dissertation reveals in ample details the process of creation and development of flute classes at the Paris Conservatory in the late 18th – early 19th centuries and also determines the invaluable contribution of F. Devienne, A. Hugot, J.G. Wunderlich to the development of French flute art. To draw the conclusions, the author for the first time analyzed the flute manuals by F. Devienne, A. Hugot and J.G. Wunderlich revealing the compositional and performing features of individual flute opuses by F. Devienne and A. Hugot. The dissertation provides an in-depth and comprehensive analysis of historical and historiographical sources as well as documentary materials related to the object of work. Modern researches about this issue were also monitored, they have indicated the existence of some gaps and inaccuracies in the disclosure of historical stages concerning the development of French flute art in the late eighteenth – early nineteenth centuries. This fact requires a more detailed study. The paper provides all-inclusive analysis of the development of French flute art in the eighteenth – early nineteenth century. Milestones of formation and development of French flute didactics during this time-segments, the basis of which were the manuals by J. Hotteterre, M. Corrette, A. Mahaut, Ch. De Lusse, A. Vanderhagen, F. Devienne, A. Hugot and J.G. Wunderlich are revealed in terms to demonstrate the gradual evolution of forms and content in the teaching methods. At the initial stage, the manual authors have focused on the basic issues of performance and fingering, supplemented by simple exercises for mastering the instrument by amateurs. In later editions (A. Vanderhagen, F. Devienne) there are noticeable structural changes and expansion of the content of theoretical and methodological as well as artistic and instructive material aimed at skilled performers. The culmination of the development of French flute didactics in the eighteenth and early nineteenth centuries was the publication of “Méthode de Flûte du Conservatoire” by A. Hugot and J.G. Wunderlich. It is considered to be the first official textbook at the Paris Conservatory, which was conceived created to train professional performers. It is pointed out that the formation of professional music education system took place in a sequential process during which the transformation of primary music schools ended with the creation of the Paris Conservatory as the unique music education center in France. It has been proven that after obtaining state status and budget funding, together with the introduction of a democratic form of competitive selection of students and teachers, it was possible to guarantee equal access for talented youth in order to obtain the vocational education also this form has provided a high level of professional training. Negative factors caused by the revolution are reported to have been adverse and noxious, among which there were the excessive politicization of the educational process at the conservatory and the use of its staff to promote revolutionary slogans and organize cultural events (street demonstrations, national holidays, festivals).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Рудика О. А. Историография французской флейтовой дидактики XVIII–XIX ст. // Res Humanitariae. Klaipėda : Klaipėdos universitetas, 2020. Vol. XXVIII. P. 8–22.
- Rudyka, Oksana. J.G. Wunderlich as a performer and teacher // American Research Journal of Humanities Social Science (ARJHSS). 2021. Vol. 4. Issue 04. P. 23–27.

- Рудика О. А. Створення Паризької консерваторії як визначальний фактор формування нової музично-освітньої системи // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2020. Вип. № 34. Т. 4. С. 37–43.
- Рудика О. А. Франсуа Дев'єн – «митець, гідний поваги та симпатій» // Музикознавча думка Дніпропетровщини : збірник наук. статей. Дніпро : ГРАНІ, 2020. Вип. 19. С. 136–147.
- Рудика О. А. Виконавська і педагогічна діяльність професора Паризької консерваторії А. Юго // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2022. Т. 2. Вип. № 48. С. 48–53

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Качмарчик Володимир Петрович
2. Volodymyr P. Kachmarchik

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1877-9767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буркацький Зіновій Павлович
2. Zinovii P. Burkatskyi

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3566-0821

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57418313400; Web of Science Researcher ID: MVB-6975-2025;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=Ob4mb2cAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Громченко Валерій Васильович
2. Valerii V. Hromchenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2446-2192

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57221998184; Web of Science Researcher ID: D-4554-2018;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=dd56OZwAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванніков Тимур Павлович
2. Tumur P. Ivannikov

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7958-8799

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонова Олена Григорівна

2. Olena Antonova

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6253-8138

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жаркова Валерія Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жаркова Валерія Борисівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна